

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 18/2020)

София, 7 май 2020 г.

Съдържание

1	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 30.04.2020 г.	3
1.1	Засети площи с есенни култури	3
1.2	Засети площи с пролетни култури.....	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	4
1.4	Площи и производство на домати в оранжерии, краставици и зеле	5
1.5	Площи с трайни насаждения	5
1.6	Площи с етерично-маслени култури.....	6
2	Външна търговия с основни земеделски култури	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури	6
2.2	Плодове и зеленчуци	7
3	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4	Приложение – справки за засети площи с есенни култури.....	10

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 30.04.2020 г.

1.1 Засети площи с есенни култури

По оперативни данни, към края на м. април 2020 г. площите за реколтиране с пшеница са с 2,1% повече спрямо отчетените по същото време на 2019 г., а тези с ечемик – с 14,8%. Засега, по-сериозно намаление на площите спрямо година по-рано се отчита при маслодайната рапица – с 24,6%, а по-слабо – при ръжта и тритикалето – съответно с 1,9% и 5%.

Част от пропадналите площи с рапица са разорани и са презасети с пролетни култури.

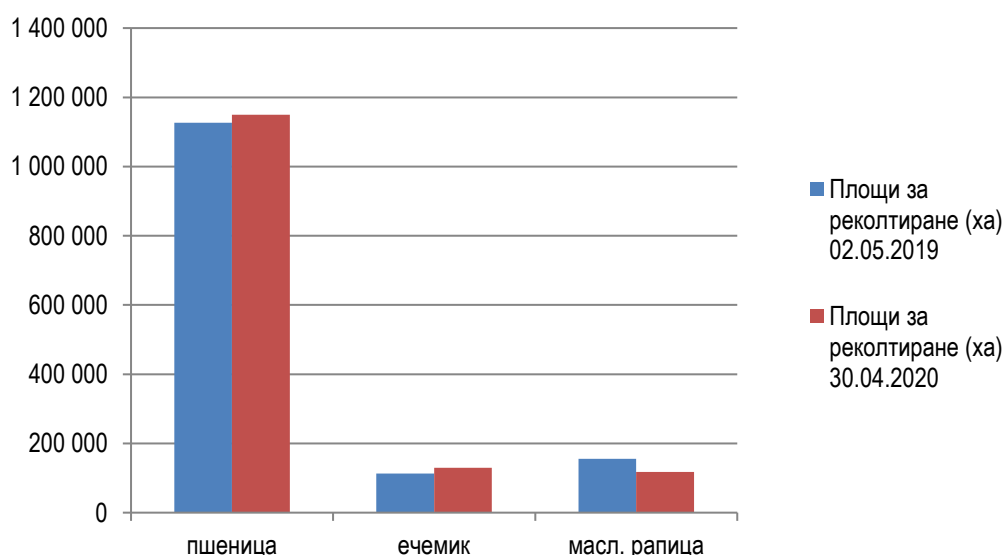
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 30.04.2020 г., ха

	02.05.2019	30.04.2020	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 126 314	1 149 839	2,1%
ечемик	112 581	129 239	14,8%
маслодайна рапица	155 979	117 576	-24,6%
ръж	5 956	5 845	-1,9%
тритикале	13 697	13 006	-5,0%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 30.04.2020 г., сравнено със същия период на 2019 г.

1.2 Засети площи с пролетни култури

Към момента засетите площи с царевица за зърно са с 4,6% над нивата отпреди една година, докато тези с маслодаен слънчоглед и пролетен ечемик изостават съответно с 9,5% и 15,6%.

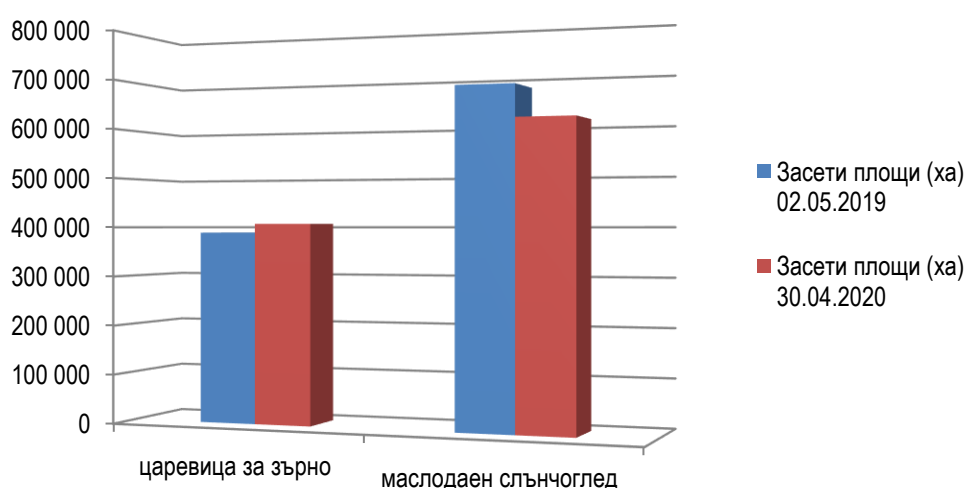
Разсадени са 136,4 ха с тютюн в 12 области.

Засети площи с основни пролетни култури към 30.04.2020 г., ха

	02.05.2019	30.04.2020	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	676 457	611 940	-9,5%
царевица за зърно	388 868	406 929	4,6%
пролетен ечемик	2 781	2 348	-15,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 30.04.2020 г., сравнено със същия период на 2019 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Оперативните данни към края на април 2020 г. сочат годишно увеличение на засадените площи с картофи (със 7,2%) и дини (над два пъти) и намаление на тези с полски домати (с 6%) и пипер (с 48,6%).

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 30.04.2020 г., ха

	30.04.2020				Изменение на годишна база, %
	Засадени площи (ха)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Засадени площи (ха)
картофи	6 126	6 125	5	100	7,2%
домати на открито	549	549	-	-	-6,0
пипер на открито	20	20	-	-	-48,6%
дини	428	428	-	-	107,1%
пъпеши	246	246	-	-	*
ягоди на открито	814	813	9	18	*

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засадени площи – Пропаднали площи

* Няма данни към същия период на 2019 г.

Стартира прибирането на ранни картофи, като до момента продукцията възлиза на 100 тона. Добити са и 18 тона ягоди от открити площи.

1.4 Площи и производство на домати в оранжерии, краставици и зеле

Към 30 април 2020 г. са реколтирани 43 ха с оранжерийни домати и 98 ха с оранжерийни краставици, като произведената продукция е съответно 634 тона и 4 013 тона. Засадените площи със зеле са 133 ха, а тези с краставици на открито – 12 ха.

Площи и производство на оранжерийни домати, краставици (от открити площи и оранжерии) и зеле към 30.04.2020 г.

	Засадени площи (ха)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
домати в оранжерии	293	293	43	634
краставици на открити площи	12	12	0	0
краставици в оранжерии	207	207	98	4 013
зеле	133	133	0	0

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“

Забележка: За културите оранжерийни домати, краставици и зеле не може да се изчисли изменение на годишна база, тъй като те са включени в оперативното наблюдение от 2020 г.

1.5 Площи с трайни насаждения

В процес на уточняване са пропадналите площи с трайни насаждения след неблагоприятни климатични условия.

Площи с трайни насаждения към 30.04.2020 г., ха

	Плододаващи площи (ха)	Млади, неплододаващи площи (ха)	Площи за реколтиране (ха)
ябълки	4 875	232	4 875
круши	597	51	583
праскови	3 055	73	3 048
сливи	8 433	1 540	8 361
череша	9 927	591	9 843
вишни	1 397	353	1 396
кайсии	2 856	183	1 864
орехи	8 924	5 415	8 915
малини	1 971	37	1 968
лозя винени	37 250	1 319	36 945
лозя десертни	3 986	79	3 950

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Плододаващи площи – Пропаднали площи

1.6 Площи с етерично-маслени култури

Площи с етерично-маслени култури към 30.04.2020 г., ха

	Засадени площи (ха)	Новосъздадени площи (ха)	Площи за реколтиране (ха)
маслодайна роза	5 101	190	4 909
лавандула	18 911	3 165	15 746

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засадени площи – Новосъздадени площи – Пропаднали площи

2 Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През периода 27 април – 3 май 2020 г. през Пристанище Варна¹ не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица. При липса на преминали количества с трите култури и през съответната седмица на 2019 г., изменението на експорта на годишна база се запазва: намаление с 4,2% при пшеницата и увеличение съответно със 181,7% и 7,3% при ечемика и рапицата.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2018 – 03.05.2019	01.07.2019 – 03.05.2020	Изменение на годишна база
пшеница	1 323 297	1 268 174	-4,2%
ечемик	32 282	90 942	181,7%
рапица	120 053	128 793	7,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е регистриран износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общо изнесеното количество царевица през Пристанище Варна от началото на м. септември 2019 г. досега (включващо 14,2 хил. тона за последната седмица) е с 8% над отчетеното за същия период на миналия сезон. От друга страна, експортът на слънчоглед през порта се свива с 42,9% на годишна база, като за поредна седмица не са преминавали товари.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09.2018 – 03.05.2019	03.09.2019 – 03.05.2020	Изменение на годишна база
царевица	464 465	501 586	8,0%
слънчоглед	112 600	64 285	-42,9%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2019 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на месец юли 2019 г. до 3 май 2020 г. не е осъществяван внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 15/2020, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец февруари 2020 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 15/2020, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3 Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Пазарът на зърнени и маслодайни култури в страната остава сравнително спокоен. Към 29 април 2020 г. средните изкупни цени на царевицата и слънчогледа се понижават съответно с 0,7% и 2,2% на седмична база, докато тази на хлебната пшеница нараства с незначителните 0,3%. Цените на фуражната пшеница и ечемика се задържат на нивата от предходната седмица.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 29.04.2020 г., лв./тон без ДДС

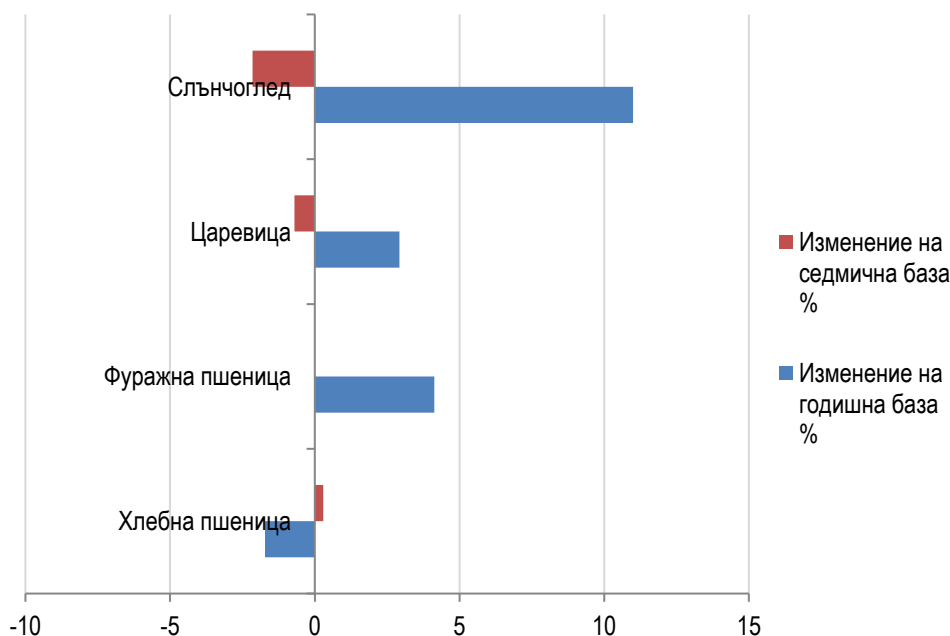
	02.05.2019	22.04.2020	29.04.2020	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	348	341	342	-1,7	0,3
фуражна пшеница	315	328	328	4,1	0,0
ечемик	*	305	305	-	0,0
царевица	274	284	282	2,9	-0,7
слънчоглед	573	650	636	11,0	-2,2
рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Към момента хлебната пшеница се търгува с 1,7% по-евтино отколкото по същото време на миналата година. Леко увеличение на цените на годишна база е налице при фуражната пшеница и царевицата - респективно с 4,1% и 2,9%, а по-чувствително - при слънчогледа - с 11%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 29.04.2020 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

През последната седмица се отчитат разнопосочни отклонения на цените на основни плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата в страната. Средните цени на едро на оранжерийни краставици, вносни домати, ябълки и червен пипер (внос) нарастват с между 1,3% и 7,2% на седмична база. Същевременно, пресните картофи поевтиняват с 24,3%, а картофите от стара реколта и зелето – респективно със 7,1% и 7,5%. Цената на оранжерийните домати остава без промяна.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 30.04.2020 г., лв./кг

	03.05.2019	24.04.2020	30.04.2020	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,14	1,12	1,04	-8,8	-7,1
картофи (пресни)	2,32	2,18	1,65	-28,9	-24,3
домати (оранжерийни)	2,95	2,85	2,85	-3,4	0,0
домати (внос)	2,23	2,45	2,50	12,1	2,0
краставици (оранжерийни)	1,95	2,29	2,32	19,0	1,3
пипер (зелен)	*	*	*	-	-

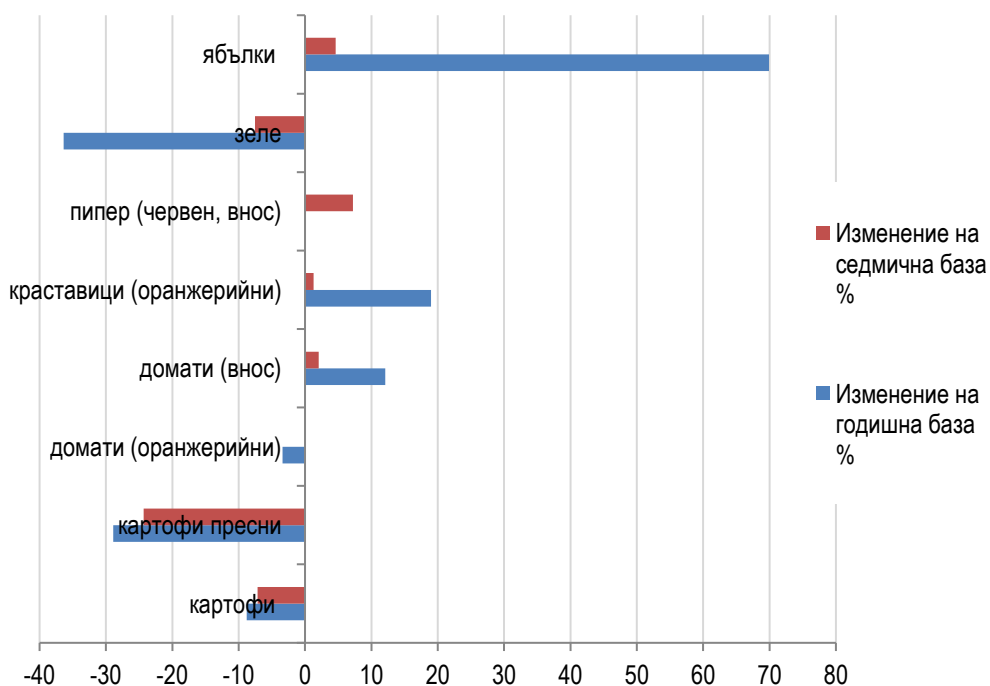
	03.05.2019	24.04.2020	30.04.2020	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
пипер (червен, внос)	*	3,61	3,87	-	7,2
зеле	1,54	1,06	0,98	-36,4	-7,5
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,93	1,51	1,58	69,9	4,6
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

В сравнение с аналогичния период на миналата година се наблюдава значително поевтиняване на пресните картофи – с 28,9% и зелето – с 36,4%. По-слабо понижение на цените на годишна база е налице при картофите от стара реколта (с 8,8%) и оранжерийните домати (с 3,4%). От друга страна, ябълките са поскъпнали с 69,9%, а оранжерийните краставици и вносните домати – съответно с 19% и 12,1%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 30.04.2020 г.

4 Приложение – справки за засети площи с есенни култури

Код област	Област	Пшеница	Ечемик (зимен)
		(ха)	(ха)
01	Благоевград	2 347	209
02	Бургас	72 525	17 269
03	Варна	60 328	7 346
04	Велико Търново	59 904	8 154
05	Видин	33 048	2 124
06	Враца	57 679	2 148
07	Габрово	3 154	849
08	Добрич	124 540	1 514
09	Кърджали	449	75
10	Кюстендил	6 291	1 543
11	Ловеч	18 180	2 122
12	Монтана	48 333	3 224
13	Пазарджик	12 141	2 938
14	Перник	15 311	976
15	Плевен	90 388	13 133
16	Пловдив	49 608	4 236
17	Разград	55 189	5 942
18	Русе	59 820	4 117
19	Силистра	50 268	4 061
20	Сливен	41 850	7 900
21	Смолян	-	-
22	София-град	5 900	1 780
23	София-област	18 882	1 862
24	Стара Загора	63 093	8 606
25	Търговище	36 496	4 103
26	Хасково	48 013	4 234
27	Шумен	46 517	8 439
28	Ямбол	70 136	10 398
Общо:		1 150 390	129 302